

สรุปข่าวเศรษฐกิจรายสัปดาห์
จัดทำโดยสำนักงานที่ปรึกษาฯ ประจำกรุงโตเกียว
ประจำวันที่ 25 - 29 ธันวาคม 2566

- คณะรัฐมนตรีญี่ปุ่นประกาศแผนร่างงบประมาณประจำปีงบประมาณ 2567 แล้ว ภายใต้วงเงิน

112.7 ล้านล้านเยน

เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2566 ที่ผ่านมา รัฐบาลญี่ปุ่นประกาศแผนร่างงบประมาณประจำปีงบประมาณ 2567 (1 เมษายน 2567 ถึง 31 มีนาคม 2568) ว่า มีวงเงินที่ 112.7 ล้านล้านเยน ซึ่งเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่มีจำนวนมากที่สุดเป็นประวัติการณ์แล้วนั้น มีการปรับตัวลดลง 2.3 ล้านล้านเยน จาก 114.4 ล้านล้านเยน และนับว่าเป็นปีที่ 2 ที่ร่างงบประมาณรายจ่ายมีวงเงินเกินกว่า 110 ล้านล้านเยน ทั้งนี้ เนื่องจากการปรับตัวเพิ่มขึ้นของงบประมาณด้านประกันสังคม เช่น เงินบำนาญผู้สูงอายุ เงินช่วยเหลือการมีบุตร ซึ่งปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณก่อนหน้าร้อยละ 2.3 เป็นจำนวน 37.72 ล้านล้านเยน นับว่าสูงที่สุดเป็นประวัติการณ์ และเป็นงบประมาณที่ได้รับจัดสรรสูงสุดจากงบประมาณทั้งหมดในปีงบประมาณ 2567 อันเป็นผลมาจากการปรับตัวเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้สูงอายุ และการปรับเพิ่มเงินช่วยเหลือสำหรับบุตร ซึ่งเป็นหนึ่งในนโยบายทางเศรษฐกิจ และการแก้ปัญหาประชากรของรัฐบาล

ในส่วนของงบประมาณด้านกลาโหมนั้น ได้มีการจัดสรรเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 16.6 จากจำนวน 6.79 ล้านล้านเยน เป็นจำนวน 7.92 ล้านล้านเยน นับว่าสูงที่สุดเป็นประวัติการณ์ นอกจากนี้ งบประมาณรายจ่ายด้านการบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ ซึ่งรวมถึงการชำระหนี้สาธารณะ และการชำระดอกเบี้ยจากการขายพันธบัตรรัฐบาล นั้น ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 7 จาก 25.25 ล้านล้านเยน เป็น 27.9 ล้านล้านเยน นับว่าสูงที่สุดเป็นประวัติการณ์ เนื่องจากการปรับตัวเพิ่มขึ้นของมูลค่าคงค้างพันธบัตรรัฐบาลและอัตราดอกเบี้ยระยะยาว อันเป็นผลจากการปรับเพิ่มกรอบอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลประเภท 10 ปี จากร้อยละ 5 เป็นร้อยละ 1 เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2566 และในส่วนของงบประมาณของภาษีอุดหนุนส่วนท้องถิ่น (Local Allocation Tax Grant: LAT) ซึ่งเป็นภาษีที่รัฐบาลกลางจัดเก็บและแจกจ่ายไปยังส่วนท้องถิ่นเพื่อลดความเหลื่อมล้ำของการคลังของแต่ละท้องถิ่นนั้น ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 8.5 ถูกตั้งงบประมาณไว้ที่ 17.79 ล้านล้านเยน ซึ่งนับว่าสูงที่สุดตั้งแต่ปี 2551

ทั้งนี้ เมื่อรวมงบประมาณในส่วนของการประกันสังคม ด้านการบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ และด้านภาษีอุดหนุนส่วนท้องถิ่นแล้วนั้น จะนับเป็นร้อยละ 73.6 ของงบประมาณทั้งหมด ซึ่งนับว่าสูงกว่าปีงบประมาณก่อนหน้า 4.6 จุด จากร้อยละ 69 ของงบประมาณทั้งหมด

ในด้านของรายได้ของรัฐบาลนั้น รัฐบาลได้ตั้งเป้าไว้ที่ 112.72 ล้านล้านเยน โดยมาจากรายได้จากภาษีอากรที่ถูกตั้งเป้าไว้ที่ 69.9 ล้านล้านเยน ซึ่งรัฐบาลคาดหวังว่าจะสามารถเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล

สรุปข่าวเศรษฐกิจรายสัปดาห์
จัดทำโดยสำนักงานที่ปรึกษาฯ ประจำกรุงโตเกียว
ประจำวันที่ 25 - 29 ธันวาคม 2566

และภาษีมูลค่าเพิ่มได้มากขึ้นกว่าปีก่อนหน้า เนื่องจากการฟื้นตัวของยอดขายจากบริษัทต่าง ๆ และการปรับขึ้นของราคาสินค้าในปีที่ผ่านมา แต่อย่างไรก็ดี ในปีงบประมาณ 2567 รัฐบาลวางแผนที่จะออกพันธบัตรรัฐบาลเพิ่มอีกในจำนวน 34.95 ล้านล้านเยน เพื่อนำเงินที่ได้ไปใช้เป็นเงินทุนในการใช้จ่ายของรัฐบาลต่อไป

- GDP ต่อหัวญี่ปุ่นของปี 2565 ปรับตัวลดลงอยู่ในระดับที่ต่ำที่สุดในประเทศสมาชิก G7

เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2566 สำนักคณะรัฐมนตรีญี่ปุ่นเปิดเผยว่า ญี่ปุ่นยังคงเป็นประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับที่ 3 ของโลก รองลงมาจากสหรัฐอเมริกาและจีน โดยผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศหรือ GDP ของญี่ปุ่นของปี 2565 ปรับตัวลดลงถึง 7.7 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็น 4.26 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ และสัดส่วนของ GDP ต่อมูลค่าเศรษฐกิจโลกนั้น ปรับตัวลดลงจากปีก่อนหน้า 0.9 จุด จากร้อยละ 5.1 เป็นร้อยละ 4.2 ของมูลค่าเศรษฐกิจโลก นับว่าเป็นสัดส่วนที่ต่ำที่สุดเป็นประวัติการณ์ และเมื่อเทียบกับเยอรมนีที่เป็นอันดับ 4 ของโลก นับว่าต่างกันแค่เพียง 0.2 จุดเท่านั้น นอกจากนี้ สำนักคณะรัฐมนตรียังได้เปิดเผยผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเฉลี่ยต่อหัวประชากร (GDP per capita) ซึ่งเป็นตัวชี้วัดรายได้เฉลี่ยและความกินดีอยู่ดีของประชากรญี่ปุ่น ของปี 2565 ว่า เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ปรับตัวลดลงจำนวน 9,336 ดอลลาร์สหรัฐ จาก 43,400 ดอลลาร์สหรัฐ/คน เป็น 34,064 ดอลลาร์สหรัฐ/คน หรือราว 1.2 ล้านบาท นับว่าเป็นตัวเลขที่ต่ำที่สุดในประเทศสมาชิกของกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำของโลก หรือ G7 ได้แก่ อังกฤษ สหรัฐอเมริกา เยอรมนี ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส แคนาดา และอิตาลี และนับเป็นอันดับที่ 21 จากทั้งหมด 35 อันดับประเทศสมาชิกขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและพัฒนา (Organisation for Economic Co-operation and Development: OECD)

ทั้งนี้ เมื่อปี 2548 ญี่ปุ่นเคยมีสัดส่วนเศรษฐกิจใหญ่ถึงร้อยละ 10.1 ของโลก แต่เมื่อเทียบกับปัจจุบัน นับว่ามีการปรับตัวลดลงมากกว่าร้อยละ 50 ในระยะเวลาเพียงแค่ 17 ปี นอกจากนี้ จากรายงานการคาดการณ์ตัวเลขเศรษฐกิจล่าสุดของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) เมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2566 แสดงให้เห็นว่า ในปี 2566 อันดับของขนาดเศรษฐกิจญี่ปุ่นมีแนวโน้มว่าจะตกลงมาอยู่ที่อันดับที่ 4 จากอันดับที่ 3 ของโลก แทนที่เยอรมัน เนื่องจาก ตัวเลข GDP ของปี 2566 อาจจะมีการปรับตัวลดลงมาอยู่ที่ 4.23 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ

- 4 บริษัทประกันภัยรายใหญ่ในญี่ปุ่นถูกลงโทษ เนื่องจากสมรู้ร่วมคิดการกำหนดราคาเบี้ยประกัน

เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2566 นายซุนอิจิ ซุซูกิ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังญี่ปุ่น แถลงการณ์ว่า หน่วยงานกำกับดูแลด้านการเงินของญี่ปุ่น (Financial Services Agency: FSA) ได้ออกคำสั่งให้

สรุปข่าวเศรษฐกิจรายสัปดาห์
จัดทำโดยสำนักงานที่ปรึกษาฯ ประจำกรุงโตเกียว
ประจำวันที่ 25 - 29 ธันวาคม 2566

4 บริษัทประกันภัยทรัพย์สิน และประกันวินาศภัยรายใหญ่ของญี่ปุ่น ได้แก่ Tokyo Marine & Nichido Fire Insurance, Sompo Japan Insurance, Mutsui Sumitomo Insurance และ Aioi Nissay Dowa Insurance ปรับปรุงการดำเนินธุรกิจ โดยเฉพาะระบบการจัดการภายใน และหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายต่อต้านการผูกขาดต่อผู้บริหารและพนักงาน เนื่องจาก ทั้ง 4 บริษัทได้สมัรู้ร่วมกันในการกำหนดราคาเบี้ยประกันสำหรับลูกค้าองค์กร (Corporate Clients) ไว้ล่วงหน้าต่อเนื่องกันมาเป็นระยะเวลาหลายปี ซึ่งตามข้อมูลของสมาคมอุตสาหกรรมประกันภัยญี่ปุ่น ระบุว่า ทั้ง 4 บริษัทนี้มีรายได้จากเบี้ยประกันสุทธิต่อปีถึง 9 ล้านล้านเยน และมีส่วนถือครองส่วนแบ่งในตลาดประกันสำหรับลูกค้าองค์กรเกินกว่าร้อยละ 90 และจากการตรวจสอบของ FSA พบว่า ฝ่ายบริหารและพนักงานฝ่ายขายจำนวนมากยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายการแข่งขันทางการค้า ซึ่งนี้อาจเป็นอีกหนึ่งสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาดังกล่าวได้ ซึ่งการตรวจสอบในครั้งนี้ ได้สร้างผลกระทบทางด้านลบต่อภาคธุรกิจประกันวินาศภัยของญี่ปุ่นเป็นอย่างมาก เนื่องจาก ภาคส่วนดังกล่าวกำลังเผชิญกับการวิพากษ์วิจารณ์ต่อความล้มเหลวในการตรวจจับการร่วมมือกันฉ้อโกงประกันรถยนต์ระหว่างบริษัท Big Motor หรือบริษัทผู้รับซื้อและจำหน่ายรถยนต์มือสองรายใหญ่ที่สุดในญี่ปุ่น และ Sompo Japan Insurance ตั้งแต่เดือนกันยายน 2566 ที่ผ่านมา

ทั้งนี้ หลังจากที่ได้รับคำสั่งปรับปรุงการดำเนินธุรกิจ ทั้ง 4 บริษัทมีความจำเป็นที่ต้องรายงานความคืบหน้าเกี่ยวกับการดำเนินการแก้ปัญหาดังกล่าว และในขณะนี้คณะกรรมการการค้าที่เป็นธรรมของญี่ปุ่น (Japan Fair Trade Commission: JFTC) ได้เข้าทำการตรวจสอบสถานประกอบการของทั้ง 4 บริษัทเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เพื่อเป็นการตัดสินใจว่าได้ละเมิดกฎหมายต่อต้านการผูกขาดหรือไม่ต่อไป